

LUONTOSELVITYS RUSKON PÄLLISTÖNMÄEN ASEMAKAAVAN LAAJENNUSALUEELLA

FM (biologi) Turkka Korvenpää
5.11.2024

Sisällys:

1. JOHDANTO	3
2. ALUEEN YLEISKUVAUS	4
3. LUONTOTYYPIT JA KASVILLISUUS	4
3.1 Menetelmät	4
3.2 Luontotyyppikuviot.....	5
4. PESIMÄLINNUSTO	12
4.1 Menetelmät	12
4.2 Tulokset ja johtopäätökset.....	13
5. LEPAKOT	14
5.1 Menetelmät	14
5.2 Tulokset ja johtopäätökset.....	14
6. LIITO-ORAVA.....	15
6.1 Menetelmät	15
6.2 Tulokset ja johtopäätökset.....	16
7. MUU LAJISTO.....	17
8. EKOLOGISET YHTEYDET	17
9. YHTEENVETO	17
10. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET	18

Kannen kuva: Ohjaluodontie selvitysalueen pohjoisreunalla.

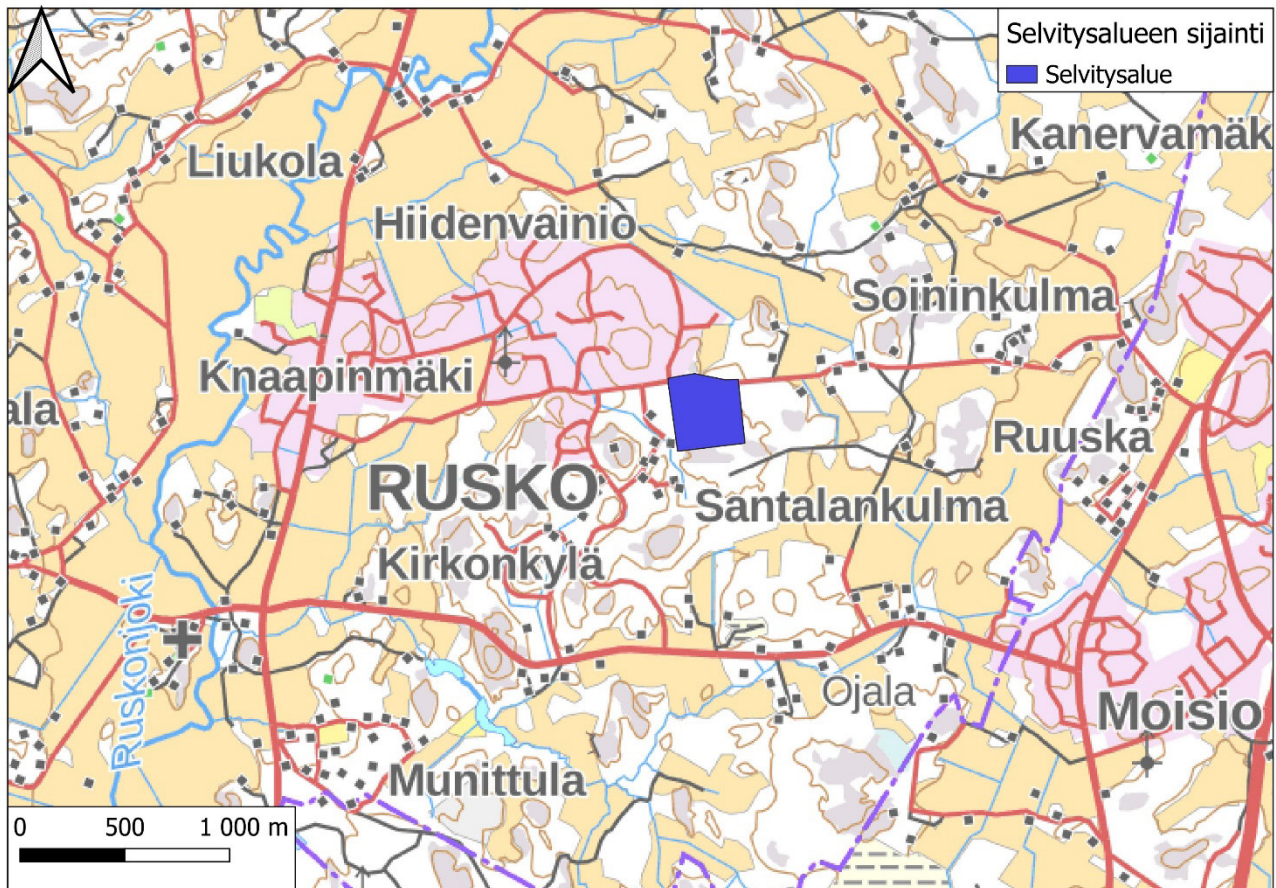
Pohjakartat ja ilmakuva: © Maanmittauslaitos 11/2024

Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy
Hanhenkaari 10 as 16
21420 Lieto
Puh. 045-6793602

1. JOHDANTO

Nosto Consulting Oy tilasi Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy:ltä Ruskon Pällistönmäen asemakaavan laajennusalueen luontoselvityksen (kartta 1).

Kartta 1. Selvitysalueen sijainti.

Luontoselvityksen tarkoituksena oli kartoittaa alueen luontoarvot ja arvioida niiden vaikutusta maankäyttöön. Työhön sisältyivät seuraavat osat:

- kasvillisuus- ja luontotyyppikartoitus
- liito-oravakartoitus
- lepakkokartoitus
- pesimälinnustokartoitus
- muiden uhanalaisten, silmälläpidettävien ja EU:n direktiivilajien esiintymien selvitys
- ekologisten yhteyksien tarkastelu

Selvityksen maastotyöt tehtiin maalis-elokuussa 2024. Työn suoritti FM (biologi) Turkka Korvenpää. Tausta-aineistoksi hankittiin Suomen Lajitietokeskuksesta tiedot alueelta ja sen lähiympäristöstä ennestään tunnetuista lajiesiintymistä (Suomen Lajitietokeskus 2024).

2. ALUEEN YLEISKUVAUS

Selvitysalue (pinta-ala noin 11 ha) sijaitsee välittömästi Ruskon kirkonkylän taajaman itäpuolella Ohjaluodontien varrella pääosin tiestä etelään (kartta 1).

Alue on kokonaan rakentamatonta metsämaata. Metsät ovat pääosin tehokkaasti hoidettuja, mutta Ohjaluodontien varrella kasvaa hieman luonnontilaisempaa ja vanhempaa metsää. Alue rajoittuu suoraan tiheästi rakennettuun, laajan omakotiasutukseen, joten virkistyskäyttö on vilkasta, ja maastossa on polkuja.

3. LUONTOTYYPIT JA KASVILLISUUS

3.1 Menetelmät

Alueen luontotyyppikartoitus 10.5.2024, 1.6.2024, 10.6.2024, 22.6.2024 ja 23.7.2024 suoritettiin maastokäynteihin, joilla selvitysalue käytiin useaan kertaan kattavasti läpi. Kartoitettuja luontoarvoiltaan merkittäviä luontotyyppisiä ovat:

- luonnonsuojelulain suojelema luontotyyppi (mukaan lukien merkittävässä määrin luonnonsuojelulain luontotyyppien ominaispiirteitä sisältävä kohde)
- metsälain erityisen tärkeä elinympäristö
- vesilain suojaama pienvesi
- METSO -kriteerit täyttävä kuvio
- uhanalaisen luontotyyppien edustava esiintymä
- muuten luontoarvoiltaan merkittävä kohde

Selvitysalueelta ei löytynyt yhtään yllä lueteltuihin kategorioihin sisältyvää luontotyyppiä.

Arvokkaiden luontotyyppikohteiden kartoituksen lisäksi koko selvitysalue jaettiin 11 luontotyyppikuvioon, joista laadittiin kuvaukset. Kuvaus sisältää tietoa mm. kuvion elävästä ja kuolleesta puustosta, putkilokasvillisuudesta ja Suomen luontotyyppien

uhanalaisuusarvioinnin luontotyyppistä (luontotyyppienuhanalaisuus.ymparisto.fi/lutu/#/), Kontula & Raunio 2018). Luontotyyppien uhanalaisuudessa ratkaisevaa on kuvion uhanalaisuusluokan lisäksi kuvion edustavuus. Esimerkiksi tavanomainen voimakkaasti harvennushakattu, lahopuustoltaan niukka, varttunut kuiva kangasmetsä kuuluu uhanalaisluokkaan vaarantunut (uhanalainen), mutta on edustavuudeltaan heikko, sillä luontotyyppin tila on voimakkaasti heikentynyt, kun ihmistoiminta on perin pohjin muuttanut metsän luontaisia ominaispiirteitä. Luontoarvoiltaan merkittäviä ja maankäytössä huomioitavia ovat siten vain sellaiset uhanalaisten luontotyyppien esiintymät, joiden edustavuus on erinomainen tai hyvä.

3.2 Luontotyyppikuviot

Luontotyyppikuviot on merkitty karttoihin 2-3.

KUVIO 1 – TUORE KANGAS

Melko vanha tuoreen kankaan kuusi – mäntymetsä (kuva 1), jossa kasvaa myös hieman koivua. Kuvion itäosassa sijaitsee useiden järeiden haapojen ryhmä, jossa on peräti neljä kolohaapaa. Vanhojen puiden lomassa esiintyy nuorempaa puustoa ja puiden taimia, ja metsä on eri-ikäisrakenteista. Kuviolla seisoo koivupökölö, useita kuolleita kuusia ja yksi kuollut mänty. Maassa makaa muutama lahopuu. Tavanomaiseen kenttäkerroksen kasvistoon kuuluvat mm. mustikka, puolukka, metsäimarre, metsäkastikka, nuokkotalvikki, metsäkorte ja kangasmaitikka. Paikoin esiintyy rahkasammallaikkuja. Kuviolla on polkuja. Metsä soveltuu hyvin liito-oravan elinympäristöksi. Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas on koko Suomen tasolla silmälläpidettävä ja Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on muuten edustavuudeltaan kohtalainen, mutta varsin kapea kaistale tien ja taimikon välissä.

KUVIO 2 – TUORE – KUIVAHKO KANGAS

Varttunutta taimikkoa (kuva 2) kasvava tuore – kuivahko kangasmetsä, jossa on kalliolaikkuja. Kuviolla on kuusta, mäntyä ja koivua sekä vähän raitaa. Kenttäkerroksessa tavataan runsaasti mustikkaa, puolukkaa ja metsälauhaa, joiden lisäksi kasvistoon kuuluvat mm. oravanmarja, riidenlieko, kangasmaitikka, metsäkastikka, kanerva ja metsätähti. Pienissä soistuneissa painanteissa on esim. pallosaraa. Kuviolla on polkuja. Nuori tuore kangas on vaarantunut ja nuori kuivahko kangas erittäin uhanalainen luontotyyppi. Talousmetsää olevan kuvion edustavuus on kuitenkin varsin heikko.

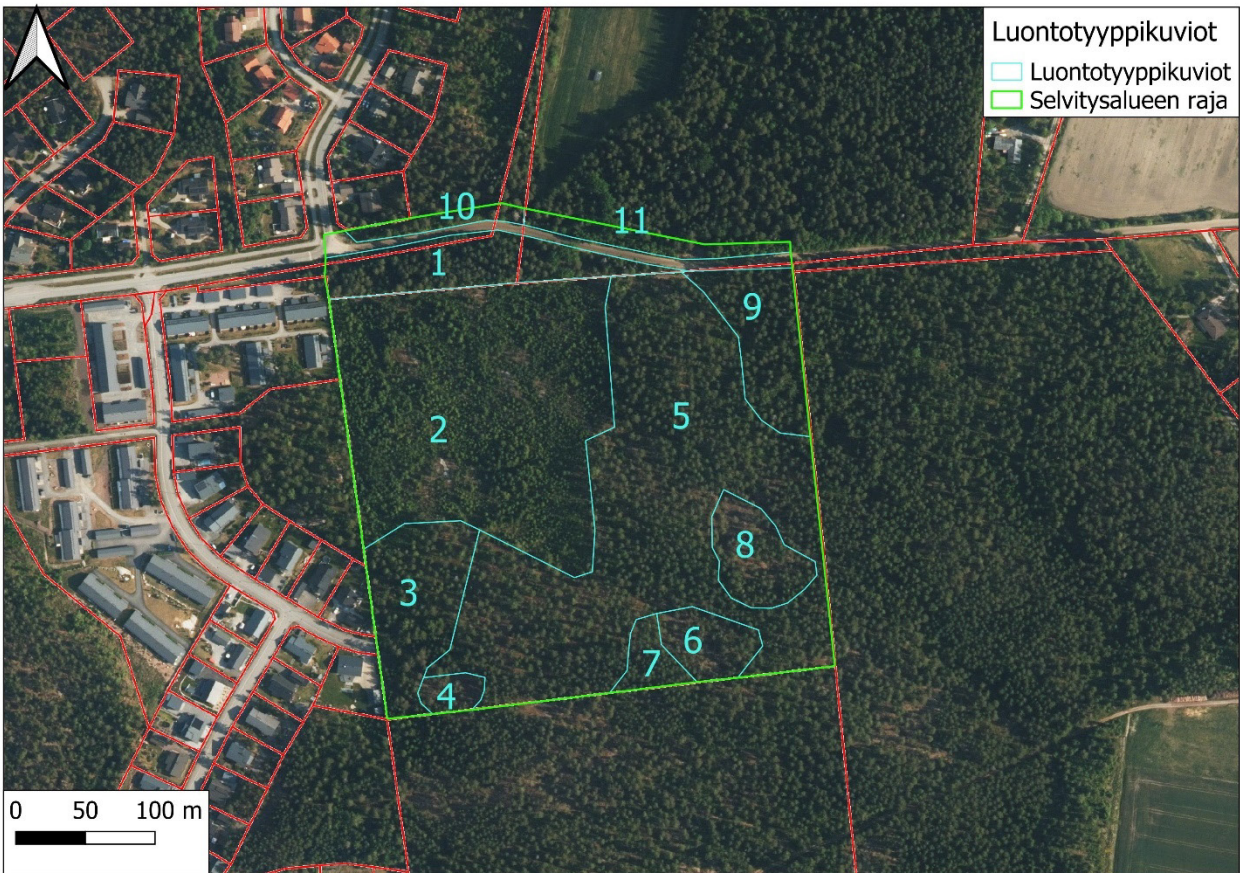
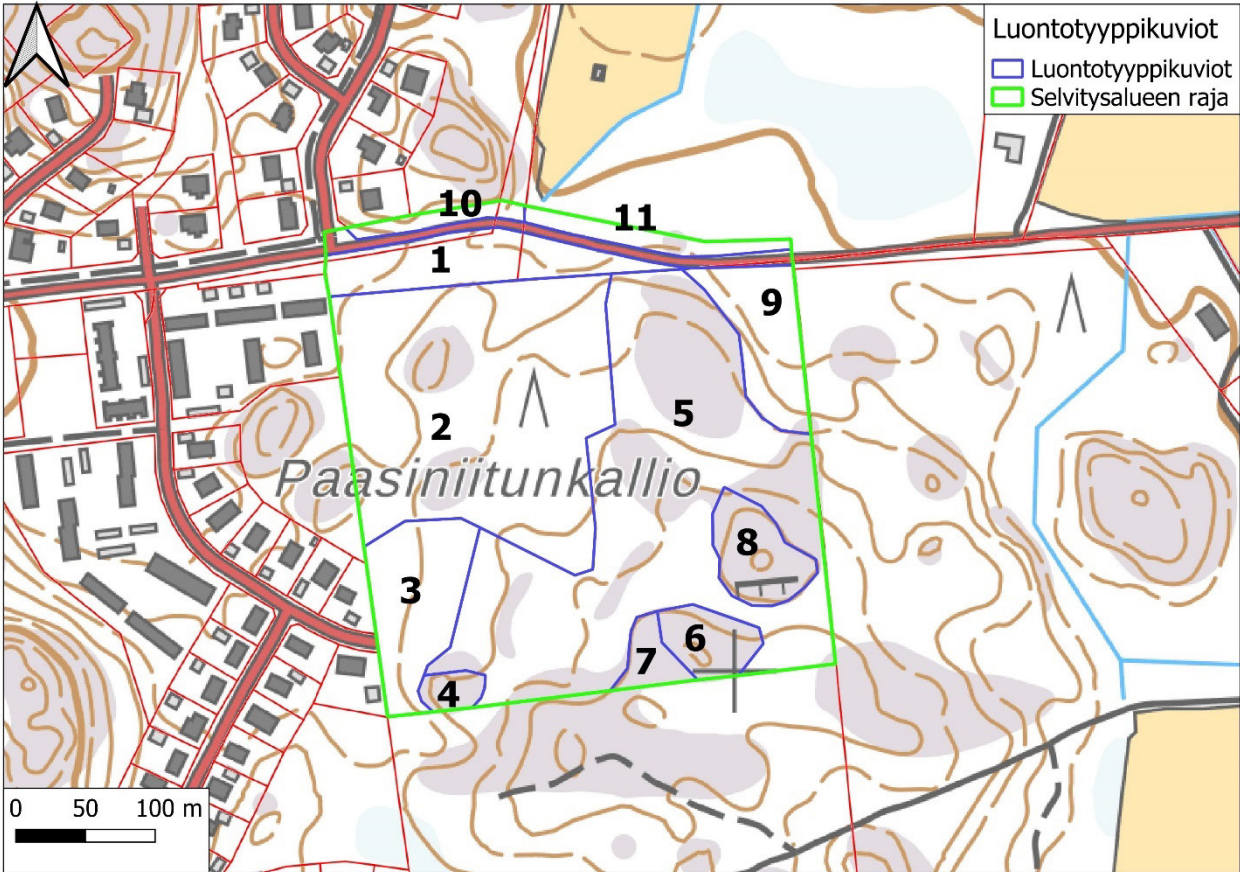

Kuva 1. Vanhaa tuoretta kangasmetsää Ohjaluodontien varrella luontotyyppikuviolla 1.

Kuva 2. Varttunutta taimikkoa luontotyyppikuviolla 2.

Kartat 2-3. Luontotyyppikuviot maastokartalla ja ilmakuvalla.

KUVIO 3 – TUORE KANGAS

Harvennettu vanha kuusi - mäntyvaltainen tuore kangasmetsä (kuva 3), jossa on vähän koivua ja muutama järeä, tuore kuusituulenkaato sekä yksi pystyyn kuollut kuusi. Kenttäkerroksessa esiintyy runsaasti puolukkaa, mustikkaa, kangasmaitikkaa ja metsälauhaa, joiden lisäksi tavataan mm. metsätähteä ja kevätpiippoa. Kuviolla on polku. Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas on koko Suomen tasolla silmälläpidettävä ja Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on harvennettua talousmetsää, ja sen edustavuus on melko heikko.

Kuva 3. Luontotyyppikuvio 3 on harvennettua vanhaa kangasmetsää.

KUVIO 4 – KALLIOMETSÄ

Kulunut karu kallio, jolla kasvaa harvaa ja pienikokoista mäntypuustoa. Lahopuuta ei ole. Kalliolla kasvaa mm. kalliohatikkaa, ahosuolaheinää, metsälauhaa ja puolukkaa. Kalliometsä on silmälläpidettävä luontotyyppi, mutta kuvio on edustavuudeltaan heikko.

KUVIO 5 – KUIVAHKO KANGAS

Melko vanhaa mäntyvaltaista, harvennettua metsää kasvava kuivahko kangas (kuva 4). Sekapuuna on hieman kuusta, ja paikoin vallitsevan puuston alla kasvaa koivun taimia. Lahopuuta esiintyy vain niukasti. Kuviolla tavataan runsaasti mustikkaa, kangasmaitikkaa, kanervaa, metsälauhaa ja puolukkaa. Siellä täällä on pieniä kalliolaikkuja sekä vähäisiä kosteita painanteita, joissa kasvaa esim. pallosaraa. Kuvion etelä- ja kaakkoisreunalla on pieniä karuja soistuneita laikkuja, joissa tavataan mm. juolukkaa, pallosaraa, luhtavillaa, tupasvillaa ja jokapaikansaraa. Kaakkoisosassa sijaitsee myös maastokarttaankin merkitty karu, enimmillään noin 3 m korkea, hieman portaittainen kalliojyrkäne. Kuviolla on polkuja. Varttunut kuivahko kangas on koko Suomen tasolla vaarantunut ja Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi. Kuvio on harvennettua, niukkalahopuustoista talousmetsää, ja siten edustavuudeltaan heikko.

Kuva 4. Harvennettua mäntymetsää luontotyyppikuviolla 5.

KUVIO 6 – KALLIOMETSÄ

Pienikokoista, mutta melko vanhaa mäntypuustoa kasvava kalliometsä, jossa on hyvin vähän lahoppuuta. Kuviolla tavataan runsaasti kanervaa, metsälauhaa ja puolukkaa, joiden lisäksi kasvistoon kuuluvat esim. kalliokohokki ja kalliohatikka. Kalliolla on polku. Kalliometsä on silmälläpidettävä luontotyyppi, mutta kuvio on edustavuudeltaan heikko.

Kuva 5. Harvennettua kalliomännikköä luontotyyppikuviolla 8.

KUVIO 7 – KUIVAHKO KANGAS

Hieman soistunut kuivahko kangas, jossa kasvaa nuorta, melko tiheää männikköä. Lahoppuuta ei juuri ole. Kenttäkerroksessa tavataan runsaiden mustikan, kanervan, puolukan, metsälauhan, juolukan ja suopursun ohella mm. variksenmarjaa ja metsätähteä. Nuori kuivahko kangas on erittäin uhanalainen luontotyyppi. Kuvio on hoidettua talousmetsää, ja edustavuudeltaan heikko.

KUVIO 8 – KALLIOMETSÄ

Pienehköä, mutta melko vanhaa, harvennettua männikköä kasvava kalliometsä, jossa ei ole lahoppuuta (kuva 5). Kuviolla esiintyy runsaasti kanervaa ja puolukkaa. Niiden lisäksi

tavataan mm. metsälauhaa, juolukkaa, kangasmaitikkaa ja kalliohatikkaa. Kalliolla on polku, ja maasto on hieman kulunutta. Kalliometsä on silmälläpidettävä luontotyyppi, mutta harvennettua talousmetsää oleva kuvio on edustavuudeltaan heikko.

KUVIO 9 – TUORE KANGAS

Harvennettu, vanha tuore kangasmetsä, jossa kasvaa kuusta, mäntyä ja koivua (kuva 6). Kuviolla on kelo, mutta muuten lahoppuuta on niukasti. Kenttäkerroksessa esiintyy runsaasti mustikkaa, metsäkastikkaa ja metsälauhaa, joiden lisäksi tavataan mm. oravanmarjaa, kangasmaitikkaa, metsätähteä, metsäkortetta, kevätpiiphoa ja valkovuokkoa. Kuviolla on leveä polku. Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas on koko Suomen tasolla silmälläpidettävä ja Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on harvennettua, niukkalahoppuustoista talousmetsää, ja sen edustavuus on melko heikko.

Kuva 6. Luontotyyppikuvio 9 on harvennettua tuoretta kangasmetsää.

KUVIO 10 – TUORE – KUIVAHKO KANGAS

Vanhaa männikkö kasvava tuore – kuivahko kangas, jossa kasvaa myös nuorta kuusta ja koivua. Lahoppuuta ei ole. Kuviolla tavataan runsaasti mustikkaa ja puolukkaa, joiden ohella kasvistoon kuuluvat esim. metsälauha ja kanerva. Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas

on koko Suomen tasolla silmälläpidettävä ja Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Varttunut kuivahko kangas on koko Suomen tasolla vaarantunut ja Etelä-Suomessa erittäin uhanalainen luontotyyppi. Kuvio on talousmetsää, ja edustavuudeltaan melko heikko.

KUVIO 11 – TUORE KANGAS

Tiheää, vanhaa kuusi – mäntyvaltaista metsää kasvava tuore kangas, jossa on useita järeitä haapoja. Suurin osa haavoista kasvaa kuitenkin selvitysalueen pohjoispuolella. Vallitsevan puuston lomassa on nuorta kuusta ja lehtipuita varsinkin aivan Ohjaluodontien vieressä. Kuviolla seisoo pystyyn kuollut kuusi. Kenttäkerroksessa tavataan runsaan mustikan lisäksi mm. metsäalvejuurta. Kuvio soveltuu erinomaisesti liito-oravan elinympäristöksi. Varttunut havupuuvaltainen tuore kangas on koko Suomen tasolla silmälläpidettävä ja Etelä-Suomessa vaarantunut luontotyyppi. Kuvio on talousmetsää, ja edustavuudeltaan kohtalainen.

4. PESIMÄLINNUSTO

4.1 Menetelmät

Pesimälinnustoselvityksen taustaksi tehtiin aineistopyyntö Suomen Lajitietokeskukselle. Lajitietokeskuksen aineistot sisältävät tiedot mm. suurten petolintujen pesistä.

Taulukko 1. Pöllökartoituspäivät, kartoitusajat ja vallinnut säätila.

Päivä	Laskenta-aika	Sää
12.3.2024	19.40-19.55	Lämpötila -1 °C, tuuli 1 m/s, pilvisyys 1/8
28.3.2024	21.40-21.55	Lämpötila +8 °C, tuuli 3 m/s – 4 m/s, pilvisyys 8/8
12.4.2024	22.25-22.35	Lämpötila +6 °C, tuuli 3 m/s, pilvisyys 0/8

Pesimälinnustoselvityksen maastotyöt aloitettiin kolmella pöllökuuntelukerralla, jotka tehtiin maaliskuussa (taulukko 1). Sää oli kaikkina öinä tarkoitukseen hyvin sopiva. Pöllöjä kuunneltiin Ohjaluodontiella, josta koko selvitysalue on hyvin katettavissa. Yhtään pöllöä ei kuultu, mikä ei ole erityisen yllättävää huomioiden se, että alue sijaitsee aivan tiiviin asutuksen tuntumassa, eikä ainakaan selvitysalueella ole pöllöille sopivia pönttöjä tai koloja.

Pesimälinnustoselvitystä jatkettiin kolmella kartoituslaskentakerralla kesäkuussa (taulukko 2). Sää oli kaikkina kartoitusaamuina linnustokartoitukselle suotuisa. Lisäksi linnustoa havainnoitiin muun maastotyön ohessa.

Kartoituslaskennassa selvitysalue käveltiin niin tiheästi läpi, että ainakin kaikki laulavat lintuyksilöt voitiin kohtuudellisella varmuudella havaita. Apuvälineinä käytettiin kiikaria, GPS-laitetta sekä etukäteen tulostettuja suurimittakaavaisia karttoja. Kaikki havaitut lintuyksilöt merkittiin tulostetuille paperikartoille ja samalla merkittiin muistiin tieto lajista, sukupuolesta (jos mahdollista määrittää kiikarilla), yksilömäärästä ja käyttäytymisestä (laulava koiras, poikasille ruokaa kuljettava emo, varoitteleva lintu, pari ym.). Selvästi yli lentävät linnut jätettiin huomioimatta, mutta alle 50 metrin päässä selvitysalueen rajan ulkopuolella paikallisina havaitut yksilöt merkittiin muistiin, sillä niiden reviiri sijoittuu suurella todennäköisyydellä osittain selvitysalueelle.

Taulukko 2. Lintulaskentapäivät, laskenta-ajat ja vallinnut säätila.

Päivä	Laskenta-aika	Sää
1.6.2024	4.00-4.25	Lämpötila +12 °C, tuuli 0 m/s – 1 m/s, pilvisuus 0/8
10.6.2024	8.50-9.15	Lämpötila +12 °C, tuuli 4 m/s- 5 m/s, pilvisuus 6/8 → 4/8
22.6.2024	4.55-5.20	Lämpötila +7 °C, tuuli 1 m/s, pilvisuus 0/8

Tehdyt lintuhavainnot vietiin paperikartoilta paikkatieto-ohjelmistoon erotellen eri laskentakertojen havainnot toisistaan. Reviiriksi tulkittiin kaikki havainnot laulavista koiraista, pesistä, ruokaa kuljettavista emoista, varoittelevista linnuista sekä muista paikallisina sopivassa pesimäympäristössä havaituista linnuista. Jo yhdellä laskentakerralla saatu havainto tulkittiin reviiriksi. Lähellä toisistaan tehtyjen eri laskentakertojen havaintojen tulkittiin tarkoittavan samaa reviiriä. Samaksi reviiriksi tulkittujen havaintojen välinen maksimietäisyys vaihteli hieman lajeittain, mutta nyrkkisääntönä voidaan pitää noin paria sataa metriä, jota kauempana toisistaan eri laskentapäivinä tehdyt havainnot tulkittiin eri reviireiksi. Käytännössä tulkinta oli pääosin yksiselitteistä.

4.2 Tulokset ja johtopäätökset

Selvitysalueella ja sen välittömässä lähiympäristössä tulkittiin pesivän kaikkiaan 19 lintulajia. Nämä lajit ovat (suluissa parimäärät): harmaasieppo (2), hernekerttu (1), hippiäinen (3), keltasirkku (1), kirjosiieppo (1), käpytikka (1), laulurastas (1), lehtokerttu (1), metsäkirvinen (2), mustapääkerttu (1), mustarastas (5), pajulintu (4), peippo (5), peukaloinen (1), punarinta (2), rautiainen (2), sepelkyyhky (2), talitiainen (4) ja tiltalti (1). Lisäksi havaittiin kukkuva käki.

Kaikki havaitut pesimälinnut ovat yleisiä ja elinvoimaisiksi arvioituja lajeja. Linnusto on kaiken kaikkiaan tavanomaista.

Linnustoon perustuvia maankäyttösuosituksia ei ole tarpeen esittää.

5. LEPAKOT

5.1 Menetelmät

Kaikki Suomessa esiintyvät lepakkolajit sisältyvät EU:n luontodirektiivin IV a -liitteeseen, joten niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kielletty.

Lepakkoja havainnointiin detektorilla (Echo Meter Touch 2 Pro) kolmena yönä (taulukko 3) kävellen karttaan 4 merkityt reitit lepakkoja samalla detektorilla havainnoiden. Sää oli kaikkina kartoitusöinä tarkoitukseen hyvin sopiva. Detektorilla havaittujen lepakkojen sijainti merkittiin kartalle ja laji määritettiin. Lepakoille sopivia päiväpiiloja kuten kolopuita etsittiin päiväsaikaan luontoselvityksen muiden osatöiden yhteydessä.

Taulukko 3. Detektorihavainnointiajat ja vallinnut säätila.

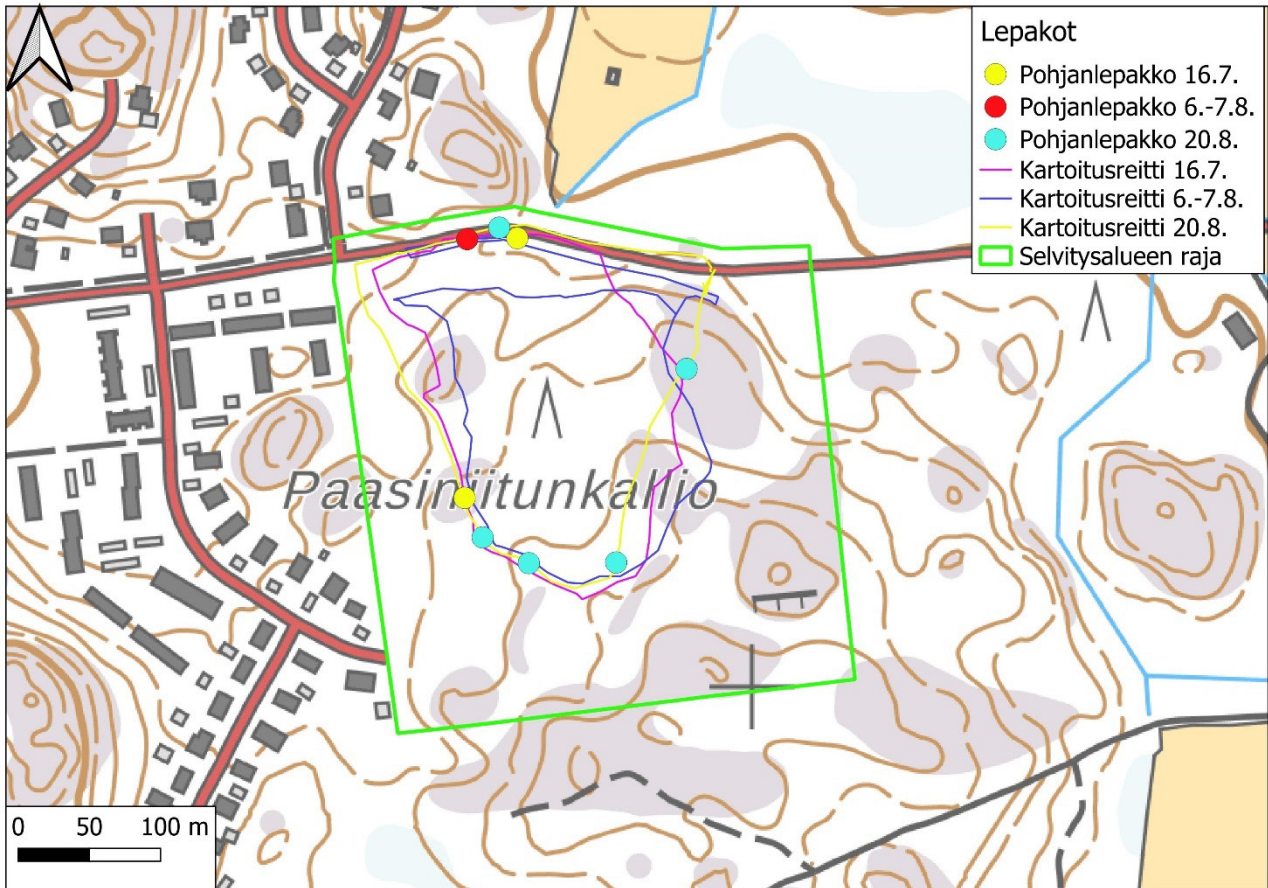
Päivä	Havainnointiaika	Sää
16.7.2024	1.25-1.45	Lämpötila +16 °C, tuuli 1 m/s – 2 m/s, pilvisuus 8/8
6.-7.8.2024	23.45-0.10	Lämpötila +16 °C - +14 °C, tuuli 1 m/s, pilvisuus 1/8
20.8.2024	22.05-22.25	Lämpötila +13 °C - + 12 °C, tuuli 1 m/s, pilvisuus 0/8

5.2 Tulokset ja johtopäätökset

Kartoituksissa havaittiin muutamia pohjanlepakoita. Havaintomäärät vastaavat melko tarkoin sitä, mitä metsäisellä asutuksen tuntumassa sijaitsevalla alueella voisi etukäteen odottaa. Pohjanlepakot suosivat saalistusalueinaan mm. metsänreunoja ja metsäteiden varsia, mutta niitä tapaa harvoin yhtenäisessä varttuneessa metsässä. Selvitysalueellakin havainnot keskittyivät Ohjaluodontielle ja varttuneen taimikon reunaan. Viiksisiippoja / isoviiksisiippoja ei havaittu lainkaan, ja ne suosivatkin tiheämpiä varttuneita metsiä kuten vanhoja kuusikoita. Selvitysalueella ei ole rakennuksia, ja lähiympäristönkin rakennuskanta on pääosin uutta, mutta Ohjaluodontien vieressä on joitakin kolohaapoja, joita lepakot voivat käyttää päiväpiiloinaan. Tosin pohjanlepakko suosii päiväpiiloinaan rakennuksia. Kaiken

kaikkiaan alueella ei vaikuta olevan keskimääräistä suurempaa merkitystä lepakoille, eikä siellä ole niille tärkeitä ruokailualueita, jotka tulisi ottaa maankäytössä huomioon.

Lepakoihin perustuvia maankäyttösuosituksia ei esitetä.

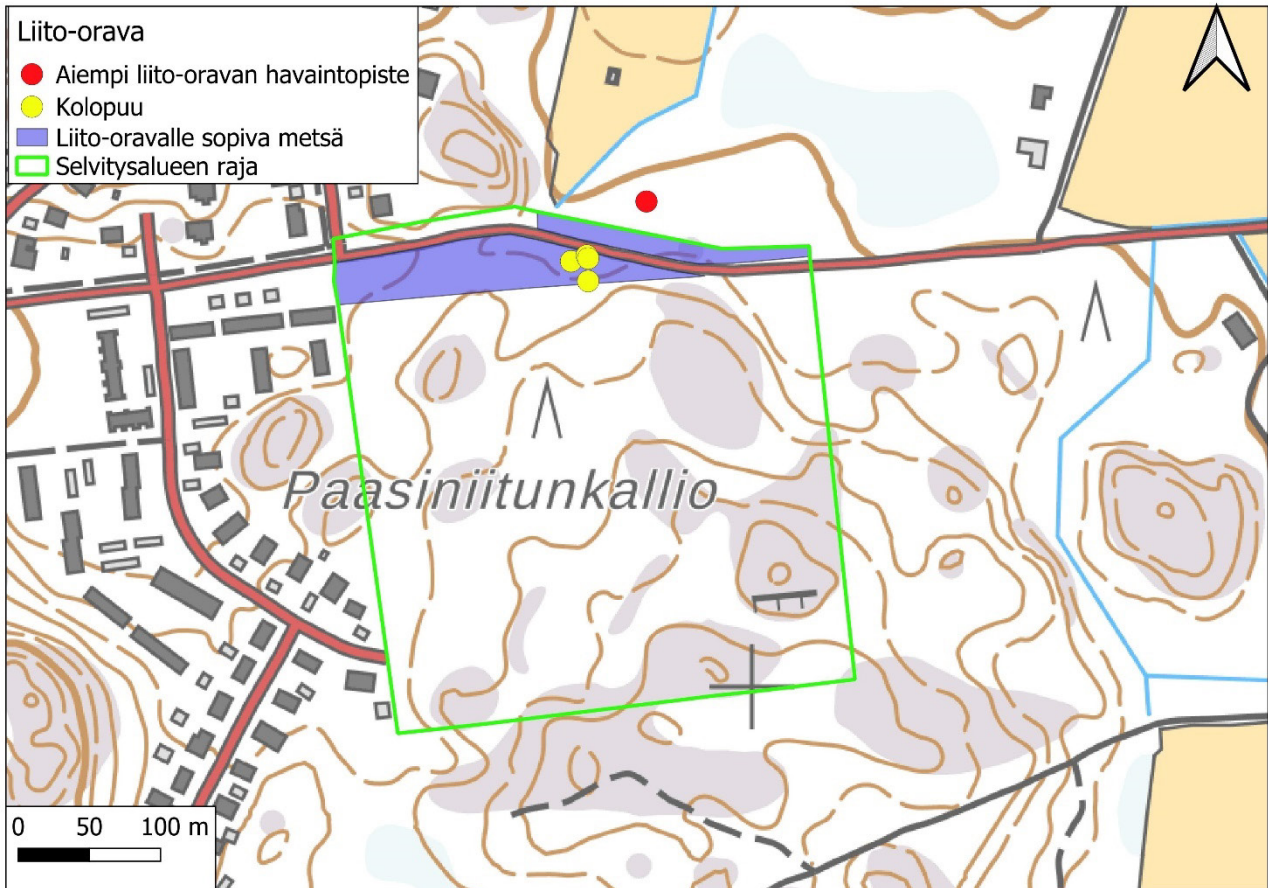
Kartta 4. Lepakkohavainnot ja kartoitusreitit.

6. LIITO-ORAVA

6.1 Menetelmät

Liito-orava sisältyy EU:n luontodirektiivin IV a -liitteeseen, ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kielletty. Liito-orava suosii varttuneita ja tiheitä kuusivaltaisia sekametsiä, joissa kasvaa haapoja ja muita lehtipuita. Se pesii tavallisimmin puiden koloissa, mutta kelpuuttaa myös pönttöt. Liito-oravan paras kartoitusaika on keväällä, jolloin sen keltaisia papanoita voi löytää pesä- ja ruokailupuiden alta.

Liito-oravakartoituksen maastotyöt tehtiin 10.5.2024. Liito-oravan papanoita etsittiin runkomaisten haapojen sekä kookkaiden kuusten ja koivujen juurilta. Lisäksi etsittiin kolopuita ja risupesiiä sekä arvioitiin metsien rakennetta liito-oravan elinympäristöinä ja mahdollisina kulkuyhteyksinä.

Kartta 5. Liito-oravan aiempi havaintopiste, sopivat metsiköt ja kolopuut.

6.2 Tulokset ja johtopäätökset

Heti selvitysalueen pohjoispuolella on liito-oravan havaintopiste vuodelta 2017 (kartta 5). Havaintotiedoissa kerrotaan, että paikalta löytyi liito-oravan papanoita muutaman haavan tyveltä. On mahdollista, että osa papanahavainnoista on tehty selvitysalueella Ohjaluodontien eteläpuolella, jossa edelleen kasvaa liito-oravalle erinomaisesti sopivaa vanhaa kuusivaltaista metsää (luontotyypikuvio 1). Metsässä on neljä kolohaapaa, mikä entisestään nostaa sen laatua liito-oravan kannalta. Samanlainen metsä jatkuu myös Ohjaluodontien pohjoispuolella (luontotyypikuvio 11) ulottuen pitkälle selvitysalueen ulkopuolelle kohti Yhdysvuorta, jonka ympäristöstä on myös aiempia liito-oravatietoja. Enemmän liito-oravahavainnoja on idempää Nummisvuoren alueelta (mm. Korvenpää 2021). Ohjaluodontien varren metsät ovat siis liito-oravan elinpiiriä, ja on mahdollista, jopa

todennäköistä, että laji käyttää tulevaisuudessa myös karttaan 5 merkittyjä sille sopivia metsiä. Ohjaluodontie on niin kapea, että liito-oravat voivat liittää sen yli helposti paikoissa, joissa tien kummallakin puolella kasvaa metsää. Liito-oravalle on tyypillistä, että kaikki sopivat elinympäristölaikut eivät ole jatkuvasti asuttuina, mutta ne asutetaan uudelleen, jos riittävät kulkuyhteydet ovat olemassa. Jos tällaiset sopivat metsiköt kaadetaan, pienenee liito-oravakanta aikaa myöten.

Maankäyttösuositus: Karttaan 5 rajatut liito-oravalle sopivat metsiköt tulisi jättää rakentamatta, ja niissä tulee tehdä uusi liito-oravakartoitus ennen mahdollista puuston käsittelyä.

7. MUU LAJISTO

Selvitysalueelta tai sen välittömästä lähiympäristöstä ei ole em. liito-oravahavaintoa lukuun ottamatta muita havaintoja EU:n luontodirektiivin II- ja IV-liitteiden lajeista tai uhanalaisista lajeista. Tässäkään työssä näitä lajeja ei havaittu. Selvitysalueella ei ole viitasammakon kutupaikoiksi sopivia pienvesiä, eikä rauhoitetulle, erittäin uhanalaiselle ja EU:n luontodirektiivin II -liitteeseen sisältyvälle lahokaviosammalelle tärkeitä riittävän kosteita kuusimetsiä.

8. EKOLOGISET YHTEYDET

Selvitysalue on jokseenkin hyvin kytkeytynyt etelässä, idässä ja pohjoisessa sijaitseviin metsiin, mutta lännessä tiheään rakennettu laaja pientaloalue muodostaa ekologisen esteen.

9. YHTEENVETO

Ohjaluodontien viereiset liito-oravalle erinomaisesti sopivat metsiköt tulisi jättää rakentamatta. Niissä tulee myös tehdä uusi liito-oravakartoitus ennen mahdollista metsänkäsittelyä.

10. KIRJALLISUUS JA LÄHTEET

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kempainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Keskinen, H.-L., Raunio, A., Forss, S., Kartano, L., Karttunen, K., Kokko, A., Kontula, T., Koskela, K., Mäkelä, K., Pykälä, J., Rytteri, T. & Väänänen, M. 2024. Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje, luonnos 15.5.2024. 281 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.
- Korvenpää, T. 2021. Ketunluolan asemakaavan laajentaminen: luontoselvitys. Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy. 32 s.
- Koskimies, P. & Väisänen, R. A. 1988. Linnustonseurannan havainnointiohjeet. 2.uusittu painos. Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki. 143 s.
- Lindholm, T. & Tuominen, S. 1993. Metsien puuston luonnontilaisuuden arviointi. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja A 3. 40 s.
- luontotyyppienuhanalaisuus.ymparisto.fi/lutu/#
- Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehti Kustannus & Tapio. 192 s.
- Mäkelä, K. & Salo, P. 2024. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023. 374 s.
- Suomen Lajitietokeskus 2024. <http://tun.fi/HR.175>, <http://tun.fi/HR.206>, <http://tun.fi/HR.447>, <http://tun.fi/HR.1747>, <http://tun.fi/HR.3211> (haettu 24.7.2024).
- Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016. Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet 2016-2025. Ympäristöministeriön raportteja 17/2016. 75 s.
- Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus (2021). Suomen lajien alueellinen uhanalaisuusarviointi 2020. <https://www.ymparisto.fi/punainenlista>